A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2008. július 10. *

A C-484/06. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) a Bírósághoz 2006. november 27-én érkezett, 2006. november 24-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Fiscale eenheid Koninklijke Ahold NV**

és

a **Staatssecretaris van Financiën**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: K. Lenaerts tanácselnök, G. Arestis, R. Silva de Lapuerta, Juhász E. és T. von Danwitz (előadó) bírák,

* Az eljárás nyelve: holland.

főtanácsnok: E. Sharpston,
hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2007. december 13-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Fiscale eenheid Koninklijke Ahold NV képviseletében G. C. Bulk adviseur és M. Hamer advocaat,

– a holland kormány képviseletében H. G. Sevenster és M. de Grave, meghatalmazotti minőségben,

– a görög kormány képviseletében O. Patsopoulou, M. Tassopoulou és G. Skiani, meghatalmazotti minőségben,

– a lengyel kormány képviseletében E. Ośniecka-Tamecka, meghatalmazotti minőségben,

– az Egyesült Királyság Kormánya képviseletében V. Jackson, meghatalmazotti minőségben, segítője: I. Hutton barrister,

– az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében D. Triantafyllou, A. Weimar és P. van Nuffel, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2008. január 24-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem az 1991. december 16-i 91/680/EGK tanácsi irányelvvel (HL L 376., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 160. o.) módosított, a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv (HL L 145., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 23. o., a továbbiakban: hatodik irányelv) 22. cikke (3) bekezdése b) pontjának és (5) bekezdésének, valamint 11. cikke A. részének az értelmezésére vonatkozik.

2 A kérelmet a Fiscale eenheid Koninklijke Ahold NV csoportos adóalanyiság, amelynek tagja az Albert Heijn BV társaság, valamint a Staatssecretaris van Financiën között annak tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében nyújtották be, hogy az Inspecteur van de Belastingdienst (adóellenőr, a továbbiakban: Inspecteur) elutasította ezen adóalanynak az 1414 euró összegű hozzáadottérték-adó (a továbbiakban: HÉA) visszatérítése iránt benyújtott panaszát.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

3 A tagállamok forgalmi adókra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló, 1967. április 11-i 67/227/EGK első tanácsi irányelv (HL 71. 1967.4.14., 1301. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet 3. o., a továbbiakban: első irányelv) 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A közös hozzáadottértékadó-rendszer alapelve magában foglalja egy általános fogyasztási adónak az árukra és szolgáltatásokra történő alkalmazását, amely adó az áruk és a szolgáltatások árával pontosan arányban van, függetlenül azon ügyletek számától, amelyek a termelési és a forgalmazási folyamat során az adó felszámítási szakaszát megelőzően játszódnak le.

A hozzáadottérték-adót minden ügylet esetében az áruk vagy szolgáltatások ára alapján, az adott árukra vagy szolgáltatásokra érvényes adómérték szerint kell kiszámítani, és a különböző költségelemek által közvetlenül viselt hozzáadottértékadó-összeg levonását követően kell felszámítani.

A közös hozzáadottértékadó-rendszert a kiskereskedelmi szakasszal bezárólag kell alkalmazni.

[…]”

4 A hatodik irányelv 11. cikke A. része (1) bekezdésének a) pontja a következőképpen rendelkezik:

„Az adóalap a következő:

a) a b), c) és d) pontban nem említett termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás teljesítése esetén minden, ami a teljesítés ellenértékét képezi, amelyet az átadó vagy a szolgáltatást teljesítő ezért az értékesítésért az átvevőtől, a szolgáltatás címzettjétől vagy harmadik személytől kap vagy kapnia kell, beleértve az ezen értékesítés árával közvetlenül összefüggő támogatásokat”.

5 A hatodik irányelv 22. cikke (3) bekezdésének a) és b) pontja, valamint (4) bekezdésének b) pontja és (5) bekezdése a következőket írja elő:

„(3) a) Minden adóalany a más adóalanyok vagy nem adóalany jogi személyek részére teljesített termékértékesítésről és szolgáltatásnyújtásról számlát vagy azt helyettesítő bizonylatot állít ki. […] Az adóalany megőriz egy példányt minden kiadott okmányról.

[…]

b) A számlán elkülönítve szerepel az adó nélküli ár és az egyes hozzáadottértékadó mértékéhez kapcsolódó megfelelő adóösszeg, valamint adott esetben fel kell tüntetni az adómentességet.

[…]

(4) a) […]

b) A bevallásnak tartalmaznia kell az összes olyan adatot, amely szükséges a fizetendő adó, valamint az érvényesítendő adólevonás összegének megállapításához, beleértve adott esetben, amennyiben ez az adóalap megállapításához szükséges, az adó felszámításához és a levonás alapjául szolgáló ügyletek értékét, továbbá az adómentes értékesítések teljes értékét is.

[…]

(5) Minden adóalany megfizeti a rendszeres adóbevallás benyújtásakor az adólevonás érvényesítése után fennmaradó fizetendő hozzáadottérték-adó összegét. A tagállamok azonban az összeg megfizetésére más határidőt is megállapíthatnak, vagy időközi fizetést írhatnak elő."

6 A hozzáadottérték-adó számlázására megállapított feltételek egyszerűsítése, korszerűsítése és összehangolása tekintetében a 77/388/EGK irányelv módosításáról szóló, 2001. december 20-i 2001/115/EK tanácsi irányelv (HL 2002. L 15., 24. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 352. o.), amelyet a tagállamoknak 2004. január 1-jei hatállyal kellett átültetniük, módosította a hatodik irányelv 22. cikke (3) bekezdésének a b) pontját, amely többek között magában foglalja az alábbiak szerint rendelkező tizedik francia bekezdést:

„Az ezen irányelvben meghatározott különleges rendelkezések sérelme nélkül, hozzáadottérték-adó céljából csak a következő részletek feltüntetése kötelező az a) pont első, második és harmadik albekezdése szerint kiállított számlákon:

[…]

– a fizetendő hozzáadottérték-adó összege, kivéve ha olyan különleges rendelkezést alkalmaztak, amelyre vonatkozóan ezen irányelv kizár egy ilyen adatot,

– […]”.

A nemzeti szabályozás

7 Az általános forgalmi adóról szóló, 1968. június 28-i törvény (Wet op de omzetbelasting) (Stb. 1968, nº 329) 35. cikkének az alapeljárásban alkalmazandó változata a következőket írta elő:

„(1) A vállalkozó az általa valamely más vállalkozó vagy vállalkozónak nem minősülő jogi személy részére teljesített termékértékesítések és szállítások után köteles sorszámmal és dátummal ellátott számlát kiállítani, amely egyértelműen és pontosan feltünteti:

[…]

i) A díjazást.

j) A termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás után fizetendő adó összegét. Más adóösszeg feltüntetése tilos.

[…]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

8 Az Albert Heijn BV társaság, amely a forgalmi adó szempontjából csoportos adóalanyisággal rendelkező Fiscale eenheid Koninklijke Ahold NV tagja, szupermarketeket üzemeltet, amelyekben élelmiszerek és egyéb termékek szokásos választékát kínálja.

9 Az alapügy szempontjából releváns időszakban, nevezetesen 2003 októberében az alapügy felperese az említett szupermarketekben történt értékesítések után a szokásosan alkalmazott gyakorlata szerint kiszámolta és bevallotta a HÉÁ-t, oly módon, hogy az egyes pénztárblokkokhoz (vagy „bevásárlókosarakhoz”) tartozó, ugyanazon vevő által különböző cikkek egyidejű vásárlásakor kifizetett végösszegeket vette alapul.

10 A pénztárblokkokon szereplő összegeket a felperes számtanilag egész eurócentre kerekítette. Ez a számtani kerekítés azt jelenti, hogy olyan összeg esetén, ahol az ezrelék helyén 5-ös vagy annál nagyobb szám szerepel, az összeget egész centre felkerekítik, és olyan összeg esetén, ahol az ezrelék helyén 5-ösnél kisebb szám szerepel, az összeget egész centre lefelé kerekítik. Az alapügy felperese valamennyi telephelye esetében így járt el.

11 Ugyanakkor a felperes két telephelye esetében a szóban forgó időszakra vonatkozóan más módszert alkalmazott, amely abban állt, hogy a fizetendő HÉÁ-t nem pénztárblokkonként, hanem a vevőnek eladott minden termék után külön-külön számította ki, a termékenként ily módon kiszámított összeget pedig lefelé kerekítette egész eurócentre.

12 Az alapügy felperesének számításai szerint így a kérdéses időszakra vonatkozóan a két telephelye után a termékenkénti lefelé kerekítés ezen módszerét követve a bevallásában feltüntetett és az általa szokásosan alkalmazott pénztárblokkonkénti kerekítés módszere alapján kifizetett összegnél 1414 euróval kevesebb adót kellett volna fizetnie.

13 Az alapügy felperese kérte az 1414 euró visszatérítését, amelyet álláspontja szerint HÉA címén jogalap nélkül fizetett meg a két kérdéses telephelye után. Miután ez a kérelem elutasításra került, a felperes panaszt nyújtott be az Inspecteurhöz arra hivatkozva, hogy a „bevásárlókosár szerinti kerekítés" nem helyes, és adott esetben lefelé kell kerekíteni a termékenként kiszámított adó összegét.

14 Az Inspecteur e panaszt elutasította. Az alapügy felperese ezen elutasító határozat megsemmisítése iránt keresetet indított a Gerechtshof te Amsterdam előtt. Ezen utóbbi bíróság 2004. augusztus 16-án elutasította a keresetet mint megalapozatlant. A felperes ezt követően a Hoge Raad der Nederlandenhez semmisségi kérelmet nyújtott be az utóbbi ítélet ellen.

15 Az előzetes döntéshozatalra utaló végzésében a Hoge Raad der Nederlanden emlékeztet arra, hogy a Gerechtshof te Amsterdam álláspontja szerint, még ha a számtani módszer az összeg egész centre való felkerekítéséhez vezet is, ez a módszer végső soron jobban megfelel annak az elvnek, amely szerint az adónak az árral szigorúan arányosnak kell lennie, mint az olyan módszer, amely szerint az összeget lefelé kerekítik egész centre.

16 Az említett bíróság hozzáfűzi, hogy a HÉA kiszámításakor szabadon megválasztható, hogy az egyes termék értékesítéséhez, illetve az egyes szolgáltatás nyújtásához kapcsolódóan kerekítik az adó összegét, vagy pedig több termék együttes értékesítésének végösszegére alkalmazzák a kerekítést, mint az alapügyben az egyes bevásárlókosarankénti végösszegek esetében. E bíróság álláspontja szerint 2004. július 1-jétől a forgalmi adóról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 1968. évi határozat (Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968) 5a. cikke lehetővé teszi e két módszer alkalmazását.

17 Az alapeljárásban felmerül a kérdés, hogy az első és a hatodik irányelv megköveteli-e a termékenkénti lefelé kerekítés módszerének az elfogadását, illetve különösen felvetődik annak kérdése, hogy az első irányelv 2. cikke első és második bekezdésének, valamint a hatodik irányelv 2004. január 1-jéig hatályos változata 11. cikke A. része (1) bekezdése a) pontjának, illetve 22. cikke (3) bekezdése b) pontja első albekezdésének a rendelkezései azon az módszeren alapszanak-e, amely szerint a HÉA összegét az egyes ügyletek után külön kell kiszámolni, még akkor is, ha a különböző ügyletek egy számlán lettek feltüntetve, és/vagy egy adóbevallásban szerepelnek.

18 E körülmények között a Hoge Raad der Nederlanden úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A hozzáadottérték-adó összegének kerekítésére kizárólag a nemzeti jog vonatkozik-e, vagy a kerekítés – különösen a [hatodik irányelv 22. cikke (3) bekezdése b) pontja második francia bekezdésében, (5) bekezdésében, valamint 11. cikkének A. részében foglalt] rendelkezésekre tekintettel – a közösségi jog hatálya alá tartozik?

2) Amennyiben ez utóbbiról van szó, akkor az irányelvek említett rendelkezéseiből az következik-e, hogy a tagállamok a termékenkénti lefelé kerekítést abban az esetben is kötelesek megengedni, ha a különböző ügyleteket egy számlán tüntettek fel, és/vagy azok egy adóbevallásban szerepelnek?”

A szóbeli szakasz újbóli megnyitása iránti kérelemről

19 Az alapügy felperese a Bíróság Hivatalához 2008. március 10-én benyújtott kérelmében kérte a szóbeli szakasz újbóli megnyitását azon indok alapján, hogy az ügy

nem bírálható el olyan érv alapján, amely nem került megvitatásra a felek között, a főtanácsnok indítványa ugyanis tényállás téves felfogásán alapul.

20 E tekintetben arra kell emlékeztetni, hogy a Bíróság az eljárási szabályzat 61. cikke értelmében hivatalból, a főtanácsnok javaslatára vagy a felek kérelmére is elrendelheti a szóbeli szakasz újbóli megnyitását, ha úgy véli, hogy a tényállás nincs kellően feltárva, vagy ha az ügyet olyan érv alapján kellene eldönteni, amely nem került megvitatásra a felek között (lásd a C-17/98. sz. Emesa Sugar ügyben 2000. február 24-én hozott végzés [EBHT 2000., I-665. o.] 18. pontját, a C-210/03. sz. Swedish Match ügyben 2004. december 14-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-11893. o.] 25. pontját, a C-466/03. sz. Albert Reiss Beteiligungsgesellschaft ügyben 2007. június 28-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-5357. o.] 29. pontját, valamint a C-491/06. sz. Danske Svineproducenter ügyben 2008. május 8-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-3339. o.] 21. pontját).

21 Az alapügy felperese azonban a szóbeli szakasz újbóli megnyitása iránti kérelmében észrevételezi, hogy a tárgyaláson többek között több alkalommal is jelezte, hogy a kerekítésnek az álláspontja szerint melyek a pontos hatásai.

22 A Bíróság a jelen ügyben a főtanácsnok meghallgatását követően úgy véli, hogy rendelkezik az előterjesztett kérdések megválaszolásához szükséges valamennyi információval, így nincs helye a szóbeli szakasz újbóli megnyitásának.

23 Következésképpen az újbóli megnyitásra irányuló kérelmet el kell utasítani.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

24 Az első kérdésre adott válasz keretében meg kell állapítani, hogy az első és a hatodik irányelv rendelkezései nem tartalmaznak semmilyen kifejezett rendelkezést a HÉA összegének a kerekítésére vonatkozóan. A hatodik irányelv tekintetében különösen megállapítható, hogy nem tartalmaz ilyen tárgyú rendelkezést.

25 A hatodik irányelv 22. cikke (3) bekezdése b) pontjának a rendelkezései mind az alapügy tényállása szempontjából releváns időszakban hatályos változatukban, mind pedig a 2004. január 1-jétől hatályba lépő, és ezáltal az alapügyre nem alkalmazandó, a 2001/115 irányelvvel megállapított változatukban, illetve ugyanezen cikk (5) bekezdésének a rendelkezései a jellegüknél fogva alapvetően kétségtelenül kerekített HÉA-összegekre hivatkoznak, amint azt a kérdést előterjesztő bíróság is állítja. Ugyanakkor nem vitatott, hogy e rendelkezések semmilyen kifejezett szabályt nem írnak elő a kerekítés módjára vonatkozóan.

26 Ugyanez igaz a hatodik irányelv 11. cikke A. része (1) bekezdésének a) pontjára. Ez a rendelkezés ugyanis az adóalap meghatározására szorítkozik, és csak az értékesített termékek és szolgáltatások ellenértékeként fizetett árra utal.

27 E megállapításnak nem mond ellent az utóbbi két pontban említett egyes rendelkezések célja és szerkezete sem, amelyeket e rendelkezések értelmezésekor figyelembe kell venni (lásd különösen a C-491/01. sz., British American Tobacco (Investments) és Imperial Tobacco ügyben 2002. december 10-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-11453. o.] 203. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, a C-12/00. sz.,

Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2003. január 16-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-459. o.] 55. pontját, valamint a C-437/06. sz. Securenta-ügyben 2008. március 13-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-1597. o.] 35. pontját).

28 Először is a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – a közös hozzáadottértékadó-rendszer struktúrájáról és alkalmazási módjairól szóló, 1967. április 11-i 67/228/EGK második tanácsi irányelvből (HL 1967. 71., 1303. o.) következik, hogy a forgalmi adó célja annak elérése, hogy az azonos ügyletek adózási feltételei egyenlők legyenek függetlenül attól, hogy azokat melyik tagállamban teljesítik (a C-475/03. sz., Banca Popolare di Cremona ügyben 2006. október 3-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-9373. o.] 20. és 23. pontja) Ebben a kontextusban a hatodik irányelv 11. cikke A. része (1) bekezdése a) pontjának célja, hogy a tagállamokban biztosítsa az adóalap egységességét.

29 Ugyanez igaz a hatodik irányelv 22. cikke (3) bekezdésének b) pontjára, amelynek vonatkozásában a 2001/115 irányelv (4) preambulumbekezdése egyértelművé teszi, hogy a számlán kötelezően feltüntetendő információk tekintetében a cél a belső piac megfelelő működésének a biztosítása. Végezetül a hatodik irányelv 22. cikke (4) és (5) bekezdésének célja a fizetendő adó pontos megállapításához és beszedéséhez szükséges valamennyi információnak az adóhatóság rendelkezésére bocsátása.

30 Ebből következően sem az említett rendelkezések szövege, sem azok célja nem enged arra következtetni, hogy a közösségi jog a kerekítés meghatározott módját írná elő.

31 Következésképpen közösségi jogi szabályozás hiányában a tagállamok jogrendje határozza meg a közösségi jog által meghatározott keretek között azt, hogy mely módszerek és szabályok irányadóak a bevallott HÉA-összegek kerekítésére.

32 A tagállamok tehát a kerekítés meghatározott módszerének a megállapítása vagy lehetővé tétele során kötelesek tiszteletben tartani a HÉA közös rendszerére irányadó elveket, mint például az adósemlegesség és az arányosság elvét. Ezen, a közösségi jogrendben elismert elvek tiszteletben tartása azonban nem jár azzal a következménnyel, hogy az alkalmazandó kerekítési módszer is a közösségi jog területére tartozna.

33 A fenti megfontolásokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy különös közösségi jogi szabályozás hiányában a tagállamok feladata a HÉA összegének kerekítésére vonatkozó szabályok és módszerek meghatározása, amelynek során kötelesek tiszteletben tartani az említett adó közös rendszerének alapjául szolgáló elveket, különösen az adósemlegesség és az arányosság elvét.

A második kérdésről

34 Második kérdésével a nemzeti bíróság azt kívánja megtudni, hogy az irányelvek előírnak-e olyan konkrét kötelezettséget, amely alapján a tagállamoknak az adóalanyok számára engedélyezniük kell a HÉA-összeg termékenkénti lefelé kerekítését.

35 Tekintettel a jelen ítéletben az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre adott válaszra, ahhoz, hogy a kérdést előterjesztő bíróság számára az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésre hasznos választ lehessen adni, meg kell vizsgálni, hogy a közösségi jog a HÉA közös rendszerének alapjául szolgáló elvek alapján – különösen ideértve az adósemlegesség és az arányosság elvét – kötelezi-e a tagállamokat arra, hogy az adóalanyok számára engedélyezzék az adóhatóságnak megfizetendő HÉA-összeg termékenkénti lefelé kerekítését. Az ilyen kötelezettség feltételezi, hogy az említett követelményeknek csak egyetlen kerekítési módszer, nevezetesen az adóösszeg termékenkénti lefelé kerekítése felel meg.

36 Az adósemlegesség elve, amely az egyenlő bánásmód elvének a HÉA területén való kifejeződése, különösen azt követeli meg, hogy az adóalanyokkal szemben ne alkalmazzanak eltérő bánásmódot az egymással versenyző, hasonló szolgáltatások után fizetendő HÉA számításakor használandó kerekítési módszer tekintetében (lásd ebben az értelemben a C-443/04. és C-444/04. sz., Solleveld és van den Hout-van Eijnsbergen ügyben 2006. április 27-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-3617. o.] 35. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Ugyanezen elv értelmében az adóhatóság által HÉA címén beszedendő összegnek pontosan meg kell felelnie a számlán HÉA-ként feltüntetett és a végső fogyasztó által az adóalanynak kifizetett összegnek (lásd ebben az értelemben a C-317/94. sz. Elida Gibbs ügyben 1996. október 24-én hozott ítélet [EBHT 1996., I-5339. o.] 24. pontját).

37 Az említett elv tehát nem foglal magában semmilyen követelményt valamely meghatározott kerekítési módszer alkalmazását illetően, feltéve hogy az érintett tagállam által alkalmazott módszer biztosítja azt, hogy az adóhatóság által HÉA címén beszedendő összeg pontosan megfelel a számlán HÉA-ként feltüntetett és a végső fogyasztó által az adóalany részére fizetett összegnek.

38 Az arányosság elvét érintően meg kell állapítani, hogy az első irányelv 2. cikkének első bekezdéséből az következik, hogy a HÉA az áruk és a szolgáltatások árával pontosan arányban levő általános fogyasztási adó (lásd különösen a fent hivatkozott Banca Popolare di Cremona ügyben hozott ítélet 21. pontját, valamint a C-283/06. és C-312/06. sz., KÖGÁZ és társai ügyben 2007. október 11-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-8463. o.] 29. pontját).

39 Bár a fent említett elv tiszteletben tartása a kerekítés szükségessége esetén megköveteli, hogy az oly módon történjen, hogy a kerekített összeg a lehető legnagyobb mértékben megfeleljen a hatályos adókulcs alkalmazásából következő HÉÁ-nak, e művelet a jellegénél fogva a számítás megkönnyítésére irányul, és következésképpen össze kell egyeztetnie a lehető legnagyobb mértékű arányosság követelményét a HÉA közös rendszere hatékony alkalmazásának a gyakorlati szükségleteivel, amely rendszer az önadózás elvén alapul.

40 Anélkül mindenesetre, hogy a Bíróságnak határoznia kellene arról, hogy a termékenkénti lefelé kerekítés módszere az első irányelv 2. cikkének első bekezdése értelmében megfelel-e az arányosság elvének, különösen a Bíróság elé terjesztett, és a főtanácsnok által az indítványának a 47. pontjában bemutatott számítási példákból az következik, hogy vannak olyan számítási módok, amelyek az említett követelményeknek megfelelhetnek.

41 Így a kerekítés kérdésének technikai jellege miatt az arányosság elve szintén nem foglal magában olyan követelményeket, amelyek arra engednek következtetni, hogy csak egyetlen kerekítési módszer – például a HÉA összegének a termékenként történő lefelé kerekítése – felelhet meg az arányosság elvének.

42 A fentiekből következően a közösségi jog – és különösen az első és hatodik irányelv rendelkezései, valamint az adósemlegesség és az arányosság elve – nem ró a tagállamokra olyan konkrét kötelezettséget, amely alapján engedélyezniük kell az adóalanyok számára a HÉA összegének termékenkénti lefelé kerekítését.

43 Következésképpen a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a közösségi jog a jelenlegi állapotában nem ró a tagállamokra olyan konkrét kötelezettséget, amely alapján engedélyezniük kell az adóalanyok számára a HÉA összegének termékenkénti lefelé kerekítését.

A költségekről

44 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költ-

ségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

1) Különös közösségi jogi szabályozás hiányában a tagállamok feladata a hozzáadottérték-adó összegének kerekítésére vonatkozó szabályok és módszerek meghatározása, amelynek során kötelesek tiszteletben tartani az említett adó közös rendszerének alapjául szolgáló elveket, különösen az adósemlegesség és az arányosság elvét.

2) A közösségi jog a jelenlegi állapotában nem ró a tagállamokra olyan konkrét kötelezettséget, amely alapján engedélyezniük kell az adóalanyok számára a hozzáadottérték-adó összegének termékenkénti lefelé kerekítését.

Aláírások